

Tippelaars aantreden

Een groot aantal liefhebbers heeft zich aangemeld voor deelneming aan de „Verdaagse“.

Zo te zien is er wel een aantal bij dat het deelnemen aan de Verdaagse verwacht met een Zondagmiddagwandeling naar het Zuidpark. Maar ja, deze gelegenheidswandelaars komen tijdens de training, die regelmatig plaats moet vinden, wel te voorschijn. Het ligt in de bedoeling met deze training snel te starten en wel op Zaterdagmiddag 29 Maart a.s.

In de grote cantine zal gelegenheid zijn de medegebrachte boterhammen te nuttigen, waarna, alvorens wij starten, eerst het één en ander zal worden verteld over de rechten en plichten van een VDH-wandelaar. Nadat de deelnemers zich daarna in een behoorlijk wandelennu gestoken hebben, zullen zij langs de Vliet koers in de richting Leiden.

Na afloop terug naar de Maanweg met de blauwe tram, waar men zich weer kan verkleeden.

Wandelaars, kijk Uw kleding en vooral Uw schoeisel na, en dan tot ziens op Zaterdag a.s.

Vrijdag 28 Maart a.s. te 8 uur BONTE AVOND

In de filmzaal van de fabriek Maanweg. Toegangsbezuizen gratis verkrijgbaar Dinsdag en Woensdag a.s. tijdens de pauze in Wachtkamer 2.

In verband met de geringe plaatsruimte kan slechts in beperkte mate introductie worden toegestaan.

Vrijdag 28 Maart, tijdens de pauze van de bonte avond en Zaterdag 29 Maart, in aansluiting aan de werklid

TENTOONSTELLING

van werkstukken en objecten, vervaardigd en verzameld door leden van het personeel. De tentoonstelling wordt gehouden in de showroom op de derde etage van de fabriek Maanweg. Gratis toegang.

KOSTPRIJS VERHUUSD

De afdeling Kostprijs is deze week verhuisd van het kantoor 4e verdieping, naar het kantoor Maanweg in de kleine cantine. Telefoon: 189. Deze verhuizing is een in het kader van de grote verschuivingen, veroorzaakt door de splitsing van de afdelingen in kantoor Maanweg en Hoofdkantoor. Binnenkort zullen verdere splitsingen en verhuizingen plaats vinden.

DE BOUWERIJ HERLEEFD

Gelijk Doornroosje is ook de bouwrij uit haar winterslaap ontwaakt. Maandag draaide de lier weer en monteerde men de blokken doos verder. De bouwers spannen zich kenmerkend in de achterstand zoveel mogelijk in te halen — men ziet de muren snel verrijzen, de ramen worden geplaatst en op het achterterrein is de eerste ketel van de Tympoor waterreinigingsinstallatie, geleverd door Reineweld—Delft, reeds gedemponeerd. Maandag hoop men te beginnen met de bouw van het ketelhuis — dan komt er enige tekening in de strijd.

Wie hebben de nummers 1026 - 107 - 706

Bij de opening van de ideeënbuis op Donderdagmorgen j.l. waren in totaal 311 enquêteformulieren ingezonden.

Uit deze formulieren zijn door Meij. v. Eykelenberg, afdeling Voorcalculatie, een drietal stuks getrokken. Deze formulieren droegen de nummers.

- 1026
- 107
- 706

De leden van het personeel, die in het bezit zijn van de stroken met deze nummers moeten zich vóór 30 Maart a.s. melden bij den heer R. Baarda, afdeling Montage.

De inzending van de prijsvraagformulieren is nog mogelijk tot Dinsdag a.s.

Zoals bekend is voor deze prijsvraag een dames- of herenrijwiel ter beschikking gesteld.

Wat kost dit?

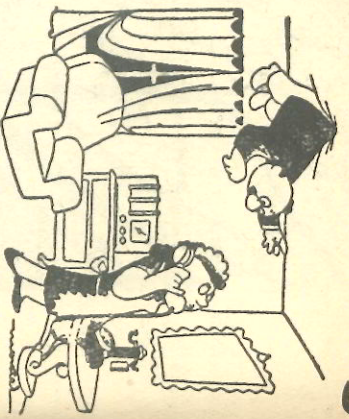
De radiobanden hebben zich niet lang behoeven af te vragen wanneer de prijsvraag „wat kost dit?“ zou beginnen. Reeds Maandagmiddag diende Piet Spoel zich aan en kon men aan het schatten slaan. Bij de ruim 90 deelnemers waren er die de plank erg ver misloegen (12.500), doch ook, die een opvallend goede kijk op de zaak bleken te hebben.

De heren la Hey en Groenewegen sloegen de spijker precies op de kop en raadden de juiste prijs f 0.85, zodat zij laten moesten om de rijksdaalder, waarbij la Hey aan het langste eind trok.

Burgerlijke Stand

Geboorten: Petronella Johanna, dochter van P. v. d. Heyden, afdeling Expeditie op 11 Maart 1947.
Marianne Wilhelmina, dochter van J. Winkelman, afdeling Kostprijs op 14 Maart 1947.

Huwelijk: Meij. M. J. Jansen, afdeling Montage met E. v. d. Boogerd, op 6 Maart a.s.
De Heer en Mevrouw v. d. Polder—de Wit beluigen langs deze weg hun hartelijke dank aan Directie en personeel voor de cadeau en bliken van belangstelling bij gelegenheid van hun huwelijk.

„Met de benedenburen. Wilt U even ophouden met stofzuigen?“ lei Paris

..... de bijzondere eigenschappen van de Eres stofzuigers.....

Een goede buur ... De bezoekers die de Heer L. W. v. d. Heem Dinsdag j.l. in onze fabriek Maanweg rondleiden, waren Dr. J. W. Noteboom, burgemeester van Voorburg en diens echtgenote Als goed burgervader stelde Dr. Noteboom levendig belang in het bedrijf waar zoveel van zijn ingezeten werken en dat velen ten onrechte in Voorburg geïgelen waren.

Met Voorburg zijn wij echter alleen maar buur, doch goede buur, en een goede buur is beter dan een verre vriend

De DOALL doet alles

Op de Gereedschapmakerij en de Enkeltfabricage zijn enkele weken geleden enige gecombineerde vijl- en zaagmachines in gebruik genomen, die hun naam DOALL (doet alles) terecht dragen.

Zoals bekend, komt aan de vervaardiging van een stempel veel vijl- en zaagwerk te pas, werk, dat op de bestaande machines ook wel gedaan kan worden, doch niet in het tempo en met het gemak van de Doall. Deze machine heeft een toerenstelling die het mogelijk maakt de snelheid van de zaag of de vijlband in te stellen op elke willekeurige waarde tot 490 m/min, welke snelheid direct afleesbaar is op de meter.

Voor het lassen van de zaag, die voor het zagen in een stempel eerst doorgekript moet worden, is in de machine een kleine slomp-lasrichting ingebouwd, waarmee de zaag zeer snel kan worden gelaast en ontlaten, terwijl de las wordt nageslepen op een kleine slijpsteen.

De voeding van het werkstuk is hydraulisch en vereischt dus weinig kracht. Wordt de Doall als vijlmachine gebruikt, dan wordt de zaag vervangen door een soepele staalband, waarop vijlblokjes gemonteerd zijn. De sluiting van deze band is zodanig, dat hier niet gelast behoeft te worden. Zo is ons bedrijf weer enkele machines rijker geworden die een waardevolle hulp kunnen vormen in ons voortdurend streven naar verbetering.

Donderdag a.s. tijdens de pauze Kernspreekuur in wachtkamer 2. Aanwezig zijn tijdens de eerste pauze:

- Meij. van Rietshotschen
- Meij. Verhoeve
- Meij. Vreken
- Meij. Kuiper

De heer F. C. de Gruyter van afdeling Metaalwaren mist zijn Mauseur schuifmaat. Deze maat is 180 mm. lang en draagt de naam van den eigenaar.

WEEKLIJKS NIEUWSBLAD VOOR HET PERSONEEL - VAN DER HEEM N.V. DEN HAAG - HOLLAND

Rijwielafabriek: Laakweg - Den Haag
Radiofabriek: Maanweg - Den Haag
Motorenfabriek: Abstederdijk - Utrecht
Verkoopkantoor: Maanweg - Den Haag

Weest zuinig met tin

... er zitten deviezen in

Deze week waren er weer enkele personen die goed raadden hoeveel het getoonde materiaal kostte. Bij loting werd de prijs van f 2.50 toegewezen aan den heer P. J. Bols.

Het is overigens wel grappig om de gezichten te zien als men hoort, dat ons tinsoldeer 4 ct. per meter kost. Velen hadden dit veel hoger getaxeerd.

Nu ja, dat is de prijs die wij ervoor betalen, maar voor een pond suiker betalen U en ik ook maar f 0.28, dat is niet duur en loch zal niemand royaal met de suiker omgaan. Waarom niet? — Omdat er maar zo weinig is, dat wij een of anderhalf pond per 14 dagen krijgen. Met onze tin is het eigenlijk net zo; beperkte voorraad en aankoop op gerantsoeneerde deviezen. Tinsoldeer wordt namelijk hier te lande niet gemaakt doch komt uit Engeland. Nu kunnen wij niet — als voor de oorlog — een briefje naar die lieden schrijven: Stuur ons 1000 kg. tinsoldeer, tegenwoordig gaat dat ald. Inkoop heeft ontdakt, dat men in Engeland heden ten dage prachtige soldeer maakt; Multicore = veelkern, genaamd. Het bevat drie harskernen, vloeit daardoor voortreffelijk en is vergeleken bij het oorlogssoldeer, dat wij vroeger gebruikten zo goed als een Player naast en Consi. Ald. Inkoop heeft op dracht tin in te kopen en besluit dit te doen bij Multicore.

Schrijft brief aan Multicore met verzoek prijs en leverlid op te geven. Multicore geeft prijs (en leverlid). De prijs is in ponden stelling, met de levering zijn dus deviezen gemoeid. Daarover kunnen wij niet beschikken, dat doet het Deviezeninstituut. Het Deviezeninstituut kan alles niet zelf doen en heeft dit onderdeel, daar het hier metaal betreft, overgedragen aan het Rijksbureau voor Metaalen. Het Rijksbureau voor Metaalen kan alles niet zelf beoordelen en heeft dit gedelegeerd aan de Bedrijfsgroep Electrotechnische Industrie. En zo tracht afdeling Inkoop van deze bedrijfsgroep een deviezenvergunning te verkrijgen. Dat is niet eenvoudig, want de deviezenvoorraad is zo beperkt en het aantal aanvragen zo groot, dat men de hand stijf op de portemonnaie houdt en zich eerst door ons laat overtuigen van de noodzaak, urgentie, omvang, bevoeling voorkomen. Zoals bekend is, komen onze order. Zij maken het ons dus niet gemakkelijk en e: komen heel wat telefoongesprekken, brieven om bezoeken aan te pas voor de gewenste vergunning losgebrand is.

Pas nu kan Inkoop de definitieve order geven — zij opent een onherroepelijk credit bij een Engelse bank. Dat wil zeggen, dat wij een Engelse bank (via een Nederlandse) opdracht geven gedurende een bepaalde periode een bedrag beschikbaar te houden voor een leverancier. Als Multicore aflevert, en dat blijkt uit de verschepingspapieren, kunnen zij van die bank het geld Enlin, nu is het verder afwachten geworden.

wachten op de orderbevestiging van den fabriekant, het bericht van verzending, bericht van aankomst, bemoeiingen van den expeditie, die de zending namens ons inklaart en uiteindelijk in onze expeditie aflevert. Vandaar komt het in het montagemagazijn en de verdere weg is overbekend. U ziet wel, dat de meterprijs van 4 ct. inderdaad niets zegt — dat het nog steeds buitengewoon moeilijk is leveranties uit het buitenland binnen te krijgen, omdat hier altijd deviezen mee gemoeid zijn. Daarom: Weest zuinig met tin. Er zitten deviezen in.

In de komende week van 31 Maart—5 April zal normaal gewerkt worden, ook op Goede Vrijdag.
Alleen 2e Pasdag, Maandag 7 April, zal een vrije dag zijn.

GEESTELIJK EN LICHAMELLIJK GEZOND

Wanneer iemand door ziekte verhindert is zijn arbeid te verrichten, wordt in zijn sociale zekerheid voorzien door de bepalingen van de Ziektewet. Deze zeer belangrijke sociale maatregel, waarmee zeker wel ieder te maken heeft gehad, zou niet volledig zijn, wanneer de wet niet zou voorzien in de opsporing van de oorzaken der vele ziekten. Dit is echter wel geschied.

Zo is het Prophylaxeonderzoek. De gelden voor dit fonds worden opgebracht door de werkgevers, die jaarlijks 40 cent van iedere duizend gulden door hen betaald loon, in het fonds storten. Met het geld van dit fonds wordt het Instituut voor Praeven-tieve Geneeskunde te Leiden bekostigd en zich ten doel stelt het ontstaan van ziekten te voorkomen. In het Bestuur van dit Instituut zitten vertegenwoordigers van de organisaties van directies en van personeel. Met recht kan dus gezegd worden, dat dit een instelling is van beiden samen.

Wat doet en hoe werkt dit Instituut? Aan het Instituut zijn verschillende artsen, psychologen, maatschappelijke werkers, ingeniieurs en deskundigen op het gebied van de arbeid verbonden. Zij onderzoeken welke bepaalde ziekten, onder de arbeidende bevolking voorkomen. Zoals bekend is, komen bij mijnwerkers bepaalde ziekten voor als silicose, waardoor langzaamhand de longen kunnen worden aangetast. Personen, die in bedompte ruimten en in een gedrongen houding werken, zijn meer vatbaar voor tuberculose dan lieden, die rechtop en in een frisse omgeving hun arbeid verrichten.

Het constateren van de ziekte en het vaststellen van de oorzaken ervan, is niet voldoende. Het Instituut zoekt ook naar de middelen ter bestrijding en vooral ter voorkoming van ziekten. Het geeft op grond van haar bevindingen advies aan de Regering, aan de Inspectie van den Arbeid en aan de werkgevers. Het Instituut onderzoekt en voorkomt echter niet alleen ziekten van het lichaam, maar ook van de ziel. Sloornissen van de ziel maken een mens dikwijls zeer vatbaar voor ziekten. Het onderzoekt de oorzaken, die de werklust belemmeren, grote vermoeidheid veroorzaken. Een ieder weet met hoeveel meer genoegen hij zal werken in een frisse, lichte omgeving dan in een sombere, kille werkplaats. Het Instituut onderzoekt zo welke invloed bepaalde kleuren op mensen hebben. Sommige kleuren werken opwekkend, (geel) andere bevorderen de oplettendheid (groen) is gevaar, groen geeft een gevoel van rust. Niet ieder mens is geschikt voor elke soort arbeid. Daarom wordt onderzocht, welke eisen voor een bepaalde arbeid worden gesteld, of een bepaalde werkzaamheid beter staande dan zittend kan worden verricht, welke temperatuur het aangenaamste en gezonde is om in te werken, de invloed van muziek op aangenaam werken enz. Uit bovengenoemde voorbeelden blijkt, hoe groot het arbeidsterrein van het Instituut is. Bestuurders en medewerkers zijn er zich dan-gelijks van bewust, dat de arbeidende mens geen verlengstuk van een machine of kantoorkrak is, maar een levend wezen, elk weer in aanleg verschillend van de andere. Just in deze tijd, nu ons gehele volk de lichamelijke en geestelijke gevolgen van de oorlog nog niet te boven is, rust op het instituut een enorme taak.

Ons beroorde en verarmde vaderland kan slechts gered worden en zijn vroegere welvaart hernemen door harde arbeid van allen. Deze harde arbeid kan alleen worden verricht door naar lichaam en geest gezonde werkers. Zij dienen dan niet alleen zichzelf, maar heel het land. Het Instituut voor Praeventieve Geneeskunde streeft er naar daartoe het hare bij te dragen.

WIJ HERDENKEN een Nederlandse radiopionier

De wereld der uitvinders is een eigen wereld, bepaald en gevormd door factoren, die wij veelal achteraf tevergeefs in de fabelrijke historie trachten terug te vinden. Het is, alsof zij zich oplossen in het gevonden, dat zo het enige, maar tevens wellicht ook het meest waardevolle symbool wordt van het inventieve genie. Nog niet zo lang geleden wilden we enige regels aan de vervolmaking van de radiolamp en noemden in de geschiedenis daarvan enige bekende namen. Ons bezinnend op het door deze mannen en onze samenleving beoogde doel, moeten we ons wel afvragen: „What is in a name?” Ja, wat is een naam met het doel voor ogen, dat in wetenschap en techniek is ingeboren, de geestelijke bevrinding door materiele ontluistering? Worden dan niet allen, kleine en grote schepende genieën, namerloos door de opeenvolging der eeuwen, des schier eindeloze golfslag van de tijd?

Ondervinden wij niet herhaaldelijk — moderne vindingen onder de beschrijvende loupe nemend — hoe overgevoelig vaak de vinder is voor de resonantie van de klank, die hem treft. Maar gaat het dan niet meer om het gevonden, het voortgebrachte dan om de ijdele klank?

Weet men niet, dat bijna aan alle uitvindingen een verkeerd of onverdiend naam-etiketete hand? Wie aan radio denkt zegt: Marconi; bij de telefoon hoort de naam Bell; bij de film Lumière, en geen van allen hadden zij het eerstgeboorte-recht van de aan hen klassiek toegeschreven vinding. Wie spreekt over een radiolamp, noemt Lee de Forest. Was hij de eerste?

Slechts enkele oudere ingewijden herinneren zich de experimentele activiteit van den even beschieden als vernuftigen Nederland- sen radiopionier Leonard Bal.

Lang voordat onze samenleving als het ware van aanschijn veranderde door dat aan tijd noch afstand gebonden nieuwe communicatiemiddel de radio, verdiepte Bal's levendige geest zich in dit toen nog zo geheimzinnige medium. In deze „terra incognita" bewoog hij zich als een rasschen voortrekker, bevond eigen nieuwe wegen.

door
J. M. F. van de Ven

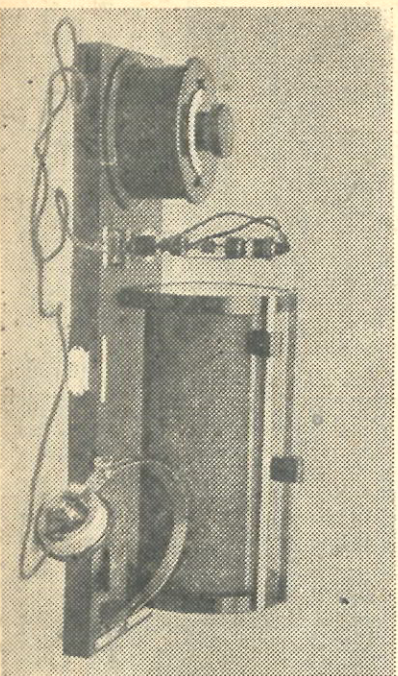
Leonard Bal: Vergeten uitvinder

Reeds in 1906 octrooleert Von Liebe een ingewikkeld electronreleis, een type radiobuis, die juist de laatste jaren o.a. in de ultrakorte-golftchniek opnieuw actueel is geworden.

In 1910 komt dan Lee de Forest met een zgn. drie-electroden-lamp, in 1911 gevolgd door een type van Von Lieben, Peisz en Straus. In 1912 brengt Lee de Forest in het „audion", de eerste bruikbare radiolamp. Zo wil het de officiële geschiedenis. Wie den pionier Bal gekend heeft weet, dat hij ook reeds in 1910 met de ontwikkeling van het „audion" begon en dat hij in 1912 daarin definitief slaagde. Van dat jaar af is in ons land de Bal-lamp een feit, een werkelijke radiobuis, voor die tijd met zijn gebrekkige kristal-detectors een wonder!

Ir. Polak herinnert zich: „Maar toen ik die avond zijn huis binnenkwam en achter de tochtdeur stond, hoorde ik daar reeds Parijs „keihard" door de gangen daveren. En in ons radiolabij stond een nieuw apparaatje, dat bijkbaar het wondergeluid produceerde. Het wonder bestond uit een plankje met een paar klemmen en een eigenaardig gevormd buisvormig lampje, de EERSTE Nederlandse radiolamp, gemaakt door Pope volgens de gegevens verstrekt door den radiotechnicus L. Bal te Breda.

Heel wat avonden heb ik daarna bij Bal doorgebracht, in wiens radiokamer de geheimen der radiolamp zich aan ons begonnen te openbaren."

Het eerste met een radiolamp uitgeruste radiotoestel in ons land. De „Simplex", een schepping van Bal en rond 1915 door hem geëxploiteerd.

Eerst vele jaren later (1917) zou de nieuwe vinding langs de andere kanalen aan onze Nederlandse gemeenschap wereldkundig worden. Bal zou plaats maken zoals dat eens ook Lumière deed toen hij verklaarde: „Ik ben alleen maar technicus". De vergeten radiotechnicus Leonard Bal uit Breda is zijn roeping getrouw gebleven tot het einde. Toen op hem deed om als marconist de bediening van een regeringssender op zich te nemen nam hij dat aan, hoewel een 64-jarige marconist wel tot de uitzonderingen behoort. Midden in zijn werk overleed hij plotseling op 3 Februari 1946.

In onze herinnering blijve zijn naam aan het kostbaar product ook van zijn geest voor immer verbonden.

Overgenomen uit Je Maandblad

DEN HAAG

Teneinde teleurstellingen te voorkomen, maakt afdeling Arbeid nogmaals het volgende aan alle belanghebbenden bekend:

Schriftelijke opgave van het puntensaldo geschiedt slechts 2 x per week, n.l. op Dinsdag en Vrijdag gedurende de beide pauzen. Het is noodzakelijk, dat deze zgn. punten-briefjes minstens 1 dag tevoren besteld worden.

Persoonlijke inlichtingen betreffende Uw puntensaldo en persoonlijke bestellingen van puntenbriefjes zijn slechts mogelijk gedurende de beide pauzen.

Telefonische inlichtingen of aanvragen kunnen geschieden dagelijks tusschen 12 uur en 13.30 uur.

Het afstempelen der trein- en trambonnementen — teneinde voor reiskostenvergoeding in aanmerking te komen — is slechts mogelijk op de volgende dagen, uitsluitend in de pauze:

Maandags in de grote cantine.
maandag: in de afdeling arbeid.
Dinsdags op zaterdag gelidige reden
Een ieder, die zich zonder regelingen houdt, niet aan bovenstaande regelingen houdt, moet er op rekenen, niet te worden geholpen.

UTRECHT

Verzorg terstond...

Hoe dikwijls is niet gesproken en geschreven over het grote persoonlijk belang dat gelegen is in een onmiddellijke goede verzorging van kleine verwondingen. En hoe jammer is het dat er toch nog veel te weinig aandacht wordt geschonken aan zo'n kleine verwonding die toch grote gevolgen kan hebben.

Onze fabriek bezit een goed ingerichte verbandkamer, waar de zuster, eventueel geassisteerd door een E.H.B.O.-medewerker, geheel staat alle hulp te verlenen. Let op het kaartje op de deur, waar U zich om hulp moet verzoeken, indien de zuster afwezig is. Laat een woord verzorgen in de verbandkamer en reagens anders, blijf er zelf af of laat niemand met vuile handen het voor de zuster optkappen. Voorkomen is beter dan genezen!

Spreekuren

Evenals in Den Haag wordt voor het Utrechtse personeel een spreekuur ingesteld. Degenen, die wensen te spreken over Sociale zaken, kunnen zich Maandag en Dondervandag vervoegen bij Zr. Lyxax, die in de verbandkamer van 12—1 uur aanwezig zal zijn.

Dinsdags en Vrijdags van 12—1 uur houdt de Heer van Bokhorst spreekuur in de 2e spreekkamer, voor alle gevallen de Afdeling Arbeid betreffende. Tevens worden op deze spreekuren de puntenbriefjes uitgereikt.

DEN HAAG

BAAS BOVEN BAAS

Onlangs heeft de Heer J. v. d. Heem gesproken over de verantwoordelijkheid van de bazen. Velen van hen zijn, nog pas kort in dienst en kennen de „spiegelgels", die in de loop der jaren ontstaan zijn, niet. Soms zijn deze in voorschriften vastgelegd, soms ook zijn het ongeschreven wetten, „gewoonterecht" dus.

Ir. J. M. Mathijssen heeft een boekje geschreven „Baas boven baas". Ieder, die in ons bedrijf leiding geeft, behoort dit boekje gelezen te hebben. U vindt hierin onderwerpen behandeld, waarmee U degelijk te maken hebt. In hoofdstukken over arbeidsstudie, lonen, werkmethode, planning, gezagshandhaving enz. wordt glashelder uiteengezet, wat een baas hiervan moet weten, om zijn taak behoorlijk te kunnen uitvoeren.

Natuurlijk heeft ieder bedrijf zijn eigen typische organisatie. Daarom hebben enkele jaren geleden een aantal functionarissen een boekje geschreven in twee delen „Cursus bandbaas", waarin bovenstaande onderwerpen eveneens behandeld worden, doch bezien vanuit het gezichtspunt van Van der Heem N.V. Het eerste deel legt de nadruk op onze organisatie met zijn hulpafdelingen, als productiebuureau, werkvoorbereiding, materiaalvoorziening enz., terwijl het tweede deel geschreven is door een drietal psychologen, die de baas als mens temidden van andere mensen beschouwen.

Hoewel de titel „Cursus Bandbaas" doet vermoeden, dat de hier besproken boekjes alleen voor deze categorie geschreven zijn, zullen ook de bazen van andere afdelingen hiervan zeer veel kunnen leren. De Bibliotheek ziet Uw bezoek met belangstelling tegemoet.

Kern teleurgesteld

Enige weken geleden schreven wij een verkiezing uit, om tot vaststelling van de collectieve snijperdagen te komen.

Wij moeten tot onze spijt constateren, dat deze verkiezing volkomen mislukt is. Door de 127 stemgerechtigden werden slechts 15 geldige stemmen uitgebracht. Een twintigtal deed de mededeling: „Wij wensen zelf over onze snijperdagen te beschikken", terwijl de overigen het niet nodig vonden, hun stem uit te brengen.

Het moet ons van het hart, dat deze houding van het merendeel van het personeel, ons wel erg tegenvalt. Wij stellen hen in de gelegenheid, hun wensen omtrent de collectieve dagen kenbaar te maken en nu blijft, dat het hen niet zo bijster interesseert.

Degenen, die op hun stembiljet de opmerking maakten: „Wij willen zelf over onze snijperdagen beschikken", antwoorden wij, dat dit niet mogelijk is, daar het opnemen van ten minste drie collectieve dagen landelijk geregeld is.

Bovendien dient toch ook het bedrijfsbelang in het oog gehouden te worden, dat zeker niet gebaat is bij een praktisch het gehele jaar voortdurende afwezigheid van enkele werknemers.

Wat dat betekent voor de productie, vooral aan de banden, behoeven wij U waarschijnlijk te vertellen.

Wij hebben daarom besloten zelf een beslissing te nemen en de Directie voorgesteld: 29, 30 en 31 December 1947 als collectieve snijperdagen aan te wijzen.

Wij vertrouwen, dat het personeel een voldoende keer zelf zal beslissen.

ONZE BOEKEN

Willen we wijzer worden? (II)

We gaan ook deze week weer verder met onze opgave van boeken uit onze technische bibliotheek. Er is voor elk wat wils, ook voor de administratieve man, die meer wil weten en voor leden van de fabriekstraat. Grinten, Arbeidsovereenkomstenrecht, id., Nieuw arbeidsrecht.

Wessel, leis over uitvindingen en octrooien. Römpp, Scheikundige proeven die slagen. id., Chemie der dagelijkse dingen. Dey's, Autoogen lassen. Dijke, Materialenkennis. Büscher, De wonderen der stralen.

BURGERLIJKE STAND UTRECHT

Geboren: Marianne Suzanne, dochter van S. Huismann, Ald. Inloop, op 24 Maart 1947.

BRIDGE-DRIVE EN KLAVERJAS-WEDSTRUD OM EIENEN II

Op Woensdag 2 April a.s. aanvang 8 uur, organiseert de afd. Denksport van onze personeelsvereniging in de recreatiezaal een PAAS BRIDGE-DRIVE EN KLAVERJAS-WEDSTRUD met als prijzen EIENEN II Geelt U op MET PARTNER.

Het inschrijfgeld bedraagt f 1,- per persoon. U gaat, ook al behoort U niet tot de prijswinnaars, gegarandeerd met eteren naar huis. Inschrijving bij den Heer v. d. Wal.

Vijf jaar Ziekentroost

zaak met dankbare klanten

Vijf jaren Ziekentroost.

Als Comité Ziekentroost iets van zich laat horen, dan is het meestal om een aanslag op Uw portemonnaie te doen.

Verder werkt het in stilte. Degenen die wel eens een paar weken ziek geweest zijn en verrast werden met een pot vruchten, een fles limonade of iets van dien aard, weten dat. De gezonden weten dat er een Comité Ziekentroost bestaat, maar meer ook niet.

Het is daarom goed, vooral voor de nieuwelingen onder ons, dat we weer eens vertellen wat Comité Ziekentroost is en wat het doet. Daar is aanleiding voor, want Ziekentroost heeft haar eerste lustum bereikt. Dit is een feit, dat niet zonder meer voorbij mag gaan.

Ziekentroost is een Comité voor en door het personeel. Het werd vijf jaar geleden opgericht. In feite bestaat het al zo lang als V.D.H. bestaat en dat is bijna één-en-wintig jaar. Want er waren onder het personeel altijd zieke collega's en deze werden door de anderen nooit vergeten. Toen V.D.H. groter werd en het aantal zieken toenam, ontstond het gevaar dat aan de ene zieke collega minder belangstelling betoond werd dan aan de andere.

De afdelingen overgelaten iets voor de zieke collega's te doen. De ene afdeling was in dat opzicht wel eens actiever dan de andere. Begin 1942 vonden enkele heel actieve col-

lega's dat Ziekentroost centraal moest gaan werken en zo ontstond het comité zoals wij dat thans kennen.

Nu moet U niet denken dat, als U eens een week met griep thuis is, Ziekentroost dadelijk voor U klaar staat. Neen, de ernstige zieken die drie, vier weken of soms langer aan huis gebonden zijn, moeten ervaren dat de band met V.D.H. blijft bestaan; dat er aan hen gedacht wordt. Daarom zorgt Ziekentroost dat zij eens een bezoek krijgen of dat er een pakketje thuisbezorgd wordt.

Vooraf de langdurige zieken worden meerdere malen door Ziekentroost bezocht. Meeten zij in een rusthuis of sanatorium verbleven, dan bestaat de verrassing meestal in een boek, een kalender, wat postpapier of vruchten.

In 1946 werden circa 200 pakketjes uitgedeeld. Waar het geld voor dit alles vandaan komt, vraagt U? Wel, één- of tweemaal per jaar wordt er onder het personeel een collecte gehouden en daartoe worden alle kollekties betaald. Van Directie tot jongste bediende draagt elk heel spontaan zijn steentje bij. De collecte Kerstmis 1946 gehouden bracht f 336,79 op, dus we kunnen voortloopy nog verder.

Uit de brieven dit het Comité regelmatig ontvangt — soms een kort briefje, dan weer een enthousiast epistel — spreekt altijd een blijde verrassing van de zieke collega, omdat uit de gave die Ziekentroost zond gebieken is dat men niet vergeten werd door de medecolleega's. En dat is juist wat Ziekentroost beoogt.

Wij hebben een kelder met prachtige wasbakken en het is ons reeds lang een doorn in het oog, dat deze zo weinig worden gebruikt. Wassen onze mensen dan hun handen niet voor ze gaan eten? Ja natuurlijk wel, maar dat gebeurt aan een fonteinje op de toiletten. Dit geeft ongewenste toestanden. Zo stond tot voor kort het montage-toilet tegen twaalf uur vol met meisjes die hun handen wilden wassen, terwijl voor de deur nog een minstens even grote menigte op de „penning“ stond te wachten.

Er was een oplossing. Hieraan een eind maken ten zagen, dat het handwaswater op de daarvoor bestemde plaats in de kelder kon gebeuren. Hiertoe hebben we de pauze met 6 minuten verlengd en wordt het verkeer naar de cantine door de kelder geleid, zodat ieder langs de wasbakken komt en daarvan gebruik kan maken. Om dit te bereiken moesten we de deur van de metaalpijlou op de eerste etage bij het begin van de eerste pauze afsluiten.

Hiergens is door enkelen bezwaar gemaakt. Het duurde te lang voor men langs de kelder in de cantine was. Wij hebben dit onderzocht en zijn met de stroom van de montage meegegaan. De zes minuten — die hiervoor speciaal gegeven zijn — zijn ruim voldoende om in een rustig tempo de afdeling te verlaten, en naar de kelder te gaan voor

VAN DE MONTAGE.

Er moet wel iets ernstigs aan de hand zijn, dat er weer een stukje van de Montage in het VDH-tje staat. En dat is er ook, want Sjaantje, die gezellige dikkerd van KY 466 band, is elke Zaterdag overstuurd. Iedere Zaterdag doet ze n.l. de ronde met de glimmende bus voor het trouwfonds en, zegt ze, het lijkt wel of ik voor mezelf loop, zo weinig collega's stoppen tegenwoordig een kleinigheidje in de bus. Eerlijk is eerlijk, Sjaantje collecteert niet voor zichzelf, maar om die vrienden of vrienden, die een of andere plechtigheid „ondergaan“, een aardige attentie namens de montage aan te bieden.

De bouwrij van week tot week.

De metselaars hebben deze week een flinke lengte muur doen verrispen, die ons nu reeds het uitzicht beneemt op het achterterrein waar men begonnen is met het graafwerk voor het ketelhuis.

NIEUWE TELEFOONCENTRALE

Momenteel wordt in een ruimte naast het oud-archief een ATEA huistelefooninstallatie van 100 nummers gemonteerd. Deze centrale, die men per 1 Juli in gebruik hoop te nemen, is in de eerste plaats bestemd voor de afdelingen van de fabriek. Maanweg, de zogenaamde M afdelingen; op het hoofdkantoor zullen slechts daar huistelefoon toestellen worden opgesteld, waar dit onvermijdelijk is.

- 1. de P.T.I. centrale, hoofdzakelijk voor het hoofdkantoor en met in de fabriek slechts enkele sporadische aansluitingen.
2. de huistelefooncentrale, hoofdzakelijk bestemd voor de fabriek en de administra-

handenwassen. Als men dit alles op zijn gemak doet kan men precies om 12 uur in de cantine zijn. Bovendien worden door deze langere weg opstoppingen voor het buiflet voorkomen, zodat ook hier de zaken vlotter marcheren.

U ziet, dat deze oplossing nog zo gek niet is. Het enige wat er nu nog aan mankeert zijn handdoeken en daar zijn we hard voor bezig.

HIVO Nieuws.

Naar het H.V.O. mededeelt zal Max Croiset op Maandag 7 April, 2e Paasdag, John Steinbecks „Muzen en Mensen“ nogmaals voordragen. Deze voorstelling vindt eveneens in het City Theater plaats en vangt te 10 uur aan. Toegangsprijs f 0,50. Toespraak bewijzen zijn verkrijgbaar vanaf Donderdag a.s. aan de z.g. bekende adressen op vertoon van het bewijs van buitengewoon lidmaatschap, dat voor leden van het V.D.H.-personeel gratis verkrijgbaar is op de sprekeruren van de afd. Soc. Zaken en de Kern.

LAMPEN EM 4.

Degene wier jachternaam begint met de letters: C — D — G of J en die bij afdeling Verkoop hun naam en leverdatum van het apparaat hebben opgegeven, kunnen Woensdagmiddag in de pauze een bon halen, waarop zij na werktijd in de expeditie een lamp EM 4 kunnen afhalen.

Dientje en Mientje doen opgeld.

De filmvoorstellingen die in verband met de Dientje en Mientje campagne worden gegeven, trekken zeer de belangstelling. Reeds drie Woensdagnavonden draaien onze bedriffsfilm „In Holland staat een huis“ en de film „Nederland“ voor een uitverkocht huis en maken de bewoners uit de omgeving zo kennis met ons bedrijf.

Donderdag a.s. Kernsprekuren in Wachtkamer 2.

Aanwezig zijn: Meij. Kaldenhoven Hr. Baarda Hr. Kuiper Hr. Noordeloos.

teve elabricsafdelingen.

Gesprekken overzetten van de ene centrale op de andere is niet mogelijk. De bestaande telefooncentrale was reeds lange tijd overbelast en voldeed dienlangere volge niet; uitbreiding was niet mogelijk, vandaar deze oplossing die als voordeel heeft, dat de telefoon weer goed zal functioneren en de momenteel nog niet scherp doorgevoerde scheiding van Hoofdkantoor (C) en fabriek Maanweg (M) dan zo duidelijk uit de telefoonverbindingen blijkt, dat de splitsing zich even duidelijk demonstreert als wanneer de fabriek bijvoorbeeld in Zoetermeer en het hoofdkantoor aan de Maanweg stond. Beiden kunnen nu rustiger werken en zich bezighouden met hun eigen problemen.

Noteert U vast? Donderdag 17 April 8 uur. Lezing door den heer v. Wingerden, 2e Voorzitter van de Alg. Ned. Metaalbew. bond.

Onderwerp: De positie van de vakbeweging in het maatschappelijk leven. Maandag 29 April 8 uur. Filmavond in samenwerking met de Shell-Nederland over: AARDOLIE EN AARDOLIE-PRODUCTEN.

PROMOTIES.

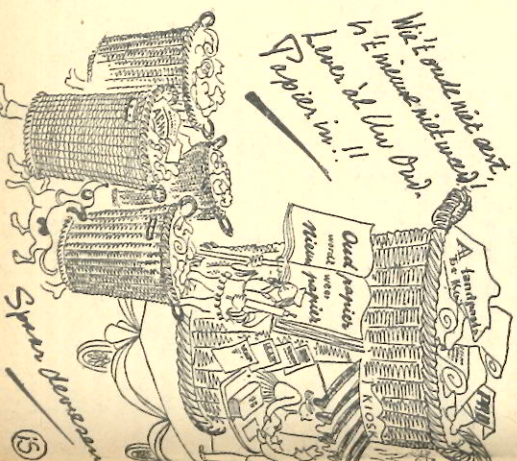
Met ingang van Maandag 24 Maart is L. Krul, tot dusverre voorman, benoemd tot baas op de Politioenderij. Iedere soldaat draagt de maarschalkstaf in zijn ransel, zei Napoleon; L. Krul, die ruim 14 jaar geleden als meubelmaker bij ons begon, bewijst dit ten volle.

Gehuwd: 19 Maart j.l. Meij. C. A. v. Dijk (Montage) en H. G. W. Meester (Montage).

Wat anderen zeggen:

„Het vitten op anderen heeft geen zin. Maak eerst eigen huis in orde. Kunt gij inlassen nuttige wenken geven in het belang ener vlottere samenwerking, dan levert gij inderdaad opbouwende critiek. Onvruchtbaar en voor het bereik van tempo uitermate nadelig is het breed uitmeeten van tegenwerkende omstandigheden. Die zijn overal en altijd aanwezig. Dit nu is het kenmerkende in een bedrijf als het onze, dat voor zoveel wisselende en onverwachte feiten geplaatst wordt, dat wij vooral niet zeggen: als deze of die omstandigheid aanwezig of afwezig was, dan zouden wij wel iets kunnen bereiken. Wel zeggen wij achteraf met enige voldoening: ondanks dit of ondanks dat hebben wij het klaar gespeeld. Dat is mannenwerk!“ (Wilson-Feyenoord Nieuws)

Moraal: Niet praten maar doen.

het V.D.H-tje

WEKELUKS NIEUWSBLAD VOOR HET PERSONEEL - VAN DER HEEM N.V. - DEN HAAG - HOLLAND
Radio- en Stofzuigerfabriek: Maanweg - Den Haag
Motorenfabriek: Absterdijk - Utrecht

Uitbreiding aantal radiobanden

Het ligt in de bedoeling om binnenkort in de fabriek Maanweg nog een radioband in te richten, die waarschijnlijk toestellen voor de Indische markt zal gaan draaien. Deze band zal naast de bestaande radiobanden worden opgesteld; bovendien zal er dan nog een inkuipband bijkomen zodat er veel ruimte nodig is.

Dit temeer daar deze uitbreiding van de radioproductie gepaard moet gaan met een vergroting van het aantal spoelen- en transformatorbanden, er komen dus belangrijke verschuivingen op de montage, die ingrijpend zijn want als alles zijn beslag heeft gekregen worden er in de tegenwoordige montagezaal aan de Maanweg alleen nog maar stofzuiger-montage verhuisd naar de houtmeugel; de stofzuigeragregaten volgen de ventilatoren, handboormachines, strijkijzers en electromotoren naar Utrecht.

De montage van radios en stofzuigers blijft uitsluitend aan de Maanweg toevertrouwd. Om deze splitsing naar producten ook in de namen der fabrieken tot uitdrukking te brengen, zullen wij om verarring te voorkomen voortaan spreken van:

PLANBUREAU EN PRODUCTIE-BUREAU

Deze dagen is de splitsing van het productie-bureau in een planbureau (Hoofdkantoor) en productiebureau (Maanweg) tot stand gekomen.

Het planbureau heeft zijn plaats op het kantoor 4e verdieping, tel. 139, het productie-bureau Maanweg is een verdieping gezakt en bevindt zich nu in de vroegere ruimte van de afdeling Voorcalculatie, tel. 124. De werkverdeling, zoals die uiteindelijk wordt is deze, dat het planbureau de gehele VDH productie over de 3 fabrieken verdeelt. Het is belast met de algemene planning (welke fabriek zal het maken en wanneer), met het bestellen bij afdeling Inkoop en de verdeling van de grondstoffen en hulpstoffen over de fabrieken.

Tevens is het planbureau belast met het plannen voor de ontwerpgroepen en werkvoorbereidende groepen, alsmede de controle op deze planning. Het productiebureau Maanweg verzorgt de planning voor de fabriek Maanweg, de materiaalvoorziening en de tekortenadministratie en de orderuifige. Uiteindelijk ook de planningcontrole van tariefbureau en gereedschapmakertij.

Er is natuurlijk een overgangstijd gedurende welke elke afdeling moet wennen aan de nieuwe toestand. Voor alle fabrieksafdelingen geldt, dat men zich uitsluitend tot het productiebureau wendt (tel. 124) — het planbureau houdt zich niet bezig met de fabrieksafdelingen doch uitsluitend met de productiebureaux onzer fabrieken.

DE KROON = 188
Telefoonverbinding Nederlandsche Kroon Rijwielfabriek.
De rijwielfabriek is nu aangesloten op onze centrale en te bereiken onder nummer: 188.
Verzoek de Kroon van nu af aan uitsluitend onder dit nummer te bel-len.

belangrijke consequenties voor Utrecht
Voor Utrecht betekent dit nieuws een belangrijke uitbreiding van de werkzaamheden in de toekomst, voor Den Haag een met deze uitbreiding bijzondere prestaties te leveren. Wij zullen dit verstaan. Wat moet, vertrouwde producten, voor ons allen bevredigt dat kan.

Zeeuwse pop AANTREKKELIJKE COMBINATIE

Dit radiotoestel, vermond als Zeeuwse op de tentoonstelling boerin, was een der aardigste inzendingen van de tentoonstelling op de werktukken in vrije tijd door ons personeel vervaardigd. Inzender was de Heer B. de Lange, afdeling Service.
De bedieningsorganen zijn: golfengteschakelaar, de tong, atstemknop is de broche in de hals, volumeregelaar linkerarm, toonregelaar rechterarm. De antenne wordt gevormd door het metalen achterschot. Het gezicht is van hout gestoken — de pruk is van echt haar. Het geheel is een goed toestel en werd vervaardigd in 3 weken